

Saksb.: Asgeir Jordbru
e-post: fmnoajo@fylkesmannen.no
Tlf: 755 47 863
Vår ref: 2011/7143
Deres ref:
Vår dato: 6.11.17
Deres dato:
Arkivkode:

Endelig rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Vefsn kommune

Tilsynsdato: 18.oktober 2017

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Vefsn kommune den 18.oktober 2017. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at kommunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Helhetlige ROS-analyse, jf. forskriftens § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3
- Overordnet beredskapsplan, jf. forskriftens § 4
- Oppdatering/revisjon, jf. forskriftens § 6
- Øvelser og opplæring, jf. forskriftens § 7
- Evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser, jf. forskriftens § 8
- Krav om skriftlig dokumentasjon, jf. forskriftens § 9

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med tre intervju og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Hovedinntrykket etter tilsynet er at Vefsn kommune jobber godt med samfunnssikkerhet og beredskap både på overordnet nivå og på sektor- /fagnivå, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Hovedinntrykket er at arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap er godt forankret hos den administrative og politiske ledelsen. Kommunen har en god beredskapsplan og mange gode sektorplaner. Medlemmene av kriseledelsen har en god rolleforståelse og kommunen virker å ha en god evne til å kunne håndtere uønskede hendelser.

Tilsynet avdekket ett avvik. Avviket gjelder forskriftens krav om oppdatering av ROS. Dette avviket sees i sammenheng med § 3 om kommunens systematiske arbeid på området. Det ble under tilsynet opplyst om at revidering av ROS er under planlegging og at flere kommuneansatte nå har gjennomført kurs i helhetlig

ROS i regi av RKK Vefsn og Nasjonalt utdanningscenter for sikkerhet og beredskap (NUSB). Det ligger derfor godt til rette for at Vefsn kommune kan videreutvikle ROS-analysen og få denne oppdatert i henhold til forskriftens krav.

Det ble gitt en merknad som omhandler innhold og prosess rundt utarbeidelse av ROS-analysen.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift til kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i kommunens etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.

Tilsynet medførte ett avvik og en merknad. Nedenfor gis en kort gjennomgang av begrunnelsen for disse.

Avvik:

Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 6, første ledd.
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 3, bokstav a.

Begrunnelse:

ROS-analysen er vedtatt i kommunestyret i 2012. Forskriftens § 6 første ledd sier at:

«Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.»

Det skal derfor gjøres en vurdering om oppdatering hvert 4. år. Det er ikke gjennomført oppdatering eller dokumentert at oppdatering har vært vurdert siden analysen var ny i 2012.

Kravet om oppdatering henger sammen med forskriftens § 3 bokstav a:

«På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a) utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.»*

§ 3 i forskriften er et systemkrav og viser til hvordan en kommune skal jobbe langsiktig med å redusere risiko i kommunen på bakgrunn av funn i ROS-analysen. Systemkravet henger sammen med § 6 slik at systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap også sikrer at dokumenter som ROS-analysen blir oppdatert i rett tid. Vefsn kommune mangler per i dag et dokument som sikrer at dette skjer.

Merknad:

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Forskriftens § 2 inneholder krav til hva en helhetlig ROS-analyse skal inneholde og hvilken prosess som skal ligge bak utarbeidelsen av ROS. Kommunen skal i følge forskriften *«påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.»*

ROS-analysen dokumenterer ikke i tilstrekkelig grad at involvering av andre offentlige og private aktører har vært gjennomført.

Videre sier forskriften at *«der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.»*

ROS-analysen inneholder tiltak for å redusere risiko. Det er ikke beskrevet hvordan disse tiltakene skal følges opp i det videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen. Denne merknaden må sees i sammenheng med avviket som er gitt på manglende oppdatering av ROS-analysen.

4. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynsvarsel ble sendt ut ved Fylkesmannens brev av 25.08.17. Tilsynet ble gjennomført den 18.10.17 fra kl. 09.00 til kl.13.30 med åpningsmøte, tre intervju og sluttmøte.

4.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet. Intervju med varaordfører ble gjennomført på telefon.

Navn	Funksjon	Åpnings- møte	Intervju	Slutt- møte
Erlend Eriksen	Rådmann	X	X	X
Åshild Pettersen	Varaordfører		X	
Asle Tveiti	Beredskapskoordinator	X	X	X
Trine Fåkvam	Kommunalsjef oppvekst	X		X
John-Arvid Heggen	Kommunalsjef omsorg	X		
Trond Kaggerud	Kommunalsjef samfunnsutvikling	X		X
Asle Gammeli	Økonomisjef	X		
Kari Bjørnli	Personalsjef	X		X
Tor-Åge Holand	Brannsjef			X

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Asgeir Jordbru (tilsynsleder) og seniorrådgiver Tom Mørkved.

5. Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble tilsendt og gjennomgått i forbindelse med tilsynet:

- Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse 2012 for Vefsn kommune (2012)
- Beredskapsplan for Vefsn kommune (2014, oppdatert 2017)
- Plan for kriseberedskap, omsorgsdistrikt sør, omsorgsdistrikt nord, miljøterapienestene (rev. 2016)
- Lokal beredskapsplan – NAV Mosjøen (2014)
- Beredskapsplan, Kippermoen skole
- Diverse beredskapsplaner for idrettsanlegg Kippermoen
- Evalueringsrapport øvelse Nordland 2017
- Planstrategi Vefsn kommune (2016)
- Kommuneplanens samfunnsdel (2017)

Bodø, den 06.11.17

Asgeir Jordbru
Seniorrådgiver (tilsynsleder)

Tom Mørkved
Seniorrådgiver